

Wyniki finansowe towarzystw i funduszy inwestycyjnych w 2007 roku

Informacja opracowana została na podstawie prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny badania wyników finansowych towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz półrocznych sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych, otrzymanych z Komisji Nadzoru Finansowego.

Rok 2007 był kolejnym rokiem bardzo dynamicznego powiększania aktywów funduszy inwestycyjnych, jednakże były to dwa odmienne trendy, wynikające ze zmian koniunktury, zarówno na światowym, jak i na polskim rynku kapitałowym. Pierwsza połowa roku to wzrost aktywów funduszy do poziomu 147,3 mld zł, natomiast druga to spadek do wysokości 146,7 mld zł na koniec 2007 roku.

Na rynku funduszy inwestycyjnych powstało 80 nowych funduszy oraz 33 nowe subfundusze. Jednakże w wyniku przekształceń i likwidacji niektórych funduszy, w końcu 2007 roku, funkcjonowało ogółem 279 funduszy i 140 subfunduszy. Z ogólnej liczby funkcjonujących funduszy i subfunduszy o charakterze otwartym było 298 oraz o charakterze zamkniętym 121.

W roku 2007 zezwolenie na zarządzanie funduszami inwestycyjnymi uzyskało 7 nowych **towarzystw funduszy inwestycyjnych**. Ogółem w końcu 2007 roku funkcjonowało 33 towarzystwa. Na koniec grudnia 2007 r. towarzystwa funduszy inwestycyjnych dysponowały aktywami ogółem o wartości 2,2 mld zł (wzrost o 51%). W strukturze aktywów 91,3% stanowił majątek obrotowy. Główną pozycją aktywów obrotowych pozostały inwestycje krótkoterminowe (79,5% wobec 76,9% w 2006 roku). Zwiększenie kwoty inwestycji długoterminowych o 53,4% było m.in. powodem wzrostu o 20,2% wartości aktywów trwałych.

Pasywa towarzystw funduszy inwestycyjnych w 68,3% były kształtowane przez kapitał własny, który wyniósł 1,5 mld zł, co oznacza wzrost o 48,4% w skali roku. Udział inwestorów zagranicznych w kapitale zakładowym wyniósł 39,5%. W związku z tworzeniem nowych funduszy zobowiązania ogółem towarzystw zwiększyły się o 67,1%, osiągając wartość 594,8 mln zł. Rozliczenia międzyokresowe osiągnęły wartość 90,0 mln zł, tj. o 20,0% wyższą niż na koniec 2006 roku.

Towarzystwa funduszy inwestycyjnych zrealizowały 4,4 mld zł przychodów z działalności operacyjnej (wzrost o 75,8%). Wynagrodzenie za zarządzanie funduszami stanowiło 85,4% tych przychodów (83,3% w roku poprzednim). Koszty działalności operacyjnej wzrosły do 3,2 mld zł, tj. o 70,1%. Usługi obce generowały 71% kosztów (przed rokiem 72,5%).

Wynik ze sprzedaży ukształtował się na poziomie 1,2 mld zł, tj. o 93,1% wyższym niż rok wcześniej. Po uwzględnieniu wyniku na pozostałej działalności, towarzystwa uzyskały 1,3 mld zł wyniku brutto (wzrost o 92,6%). Obciążenia wyniosły 243,7 mln zł. W efekcie, towarzystwa funduszy inwestycyjnych zamknęły 2007 rok wynikiem netto 1,0 mld zł, tj. o 92,7% wyższym niż rok wcześniej.

Na koniec 2007 roku **aktywa ogółem funduszy inwestycyjnych** wyceniono na kwotę 142,7 mld zł, tj. o 40,4% wyższą niż w 2006 roku. W strukturze aktywów ogółem składniki lokat notowane na aktywnym rynku stanowiły 74,2% (75% w 2006 r.), a nienotowane 18,3% (wzrost o 4,4 pkt).

Największą dynamikę wzrostu zaobserwowano w zakresie należności z tytułu zbytych jednostek uczestnictwa i wydanych certyfikatów inwestycyjnych (wzrost o 170,4%).

Aktywa netto funduszy inwestycyjnych ukształtowały się na poziomie 136,2 mld zł, tj. o 39,3% wyższym niż w 2006 roku. Aktywa netto funduszy inwestycyjnych otwartych wzrosły o 36%, a ich udział w aktywach netto wszystkich funduszy inwestycyjnych zmniejszył się o 1,9 pkt do 78,3%. Łącznie specjalistyczne fundusze otwarte i fundusze zamknięte zwiększyły swój udział w aktywach netto ogółem do 21,7% z 19,8% w 2006 r.

Zobowiązania funduszy inwestycyjnych ogółem osiągnęły wartość 6,5 mld zł, co oznacza 68,8% wzrostu w skali roku. Do wzrostu tego przyczyniło się głównie zwiększenie zobowiązań z tytułu odkupionych jednostek uczestnictwa i wykupionych certyfikatów inwestycyjnych o 344,8 mln zł oraz ponad 6-krotny wzrost pozostałych zobowiązań funduszy.

Lokaty funduszy w skali roku wzrosły o 42,2% i wyniosły 129,9 mld zł, z czego 52,1% przypadało na akcje (47,5% przed rokiem), a 39,9% na dłużne papiery wartościowe (45,8%). Główną pozycją papierów dłużnych pozostały obligacje (44,4 mld zł). Łączny udział akcji i papierów dłużnych w portfelu zmniejszył się o 1,2 pkt do 92,1% na rzecz pozostałych instrumentów finansowych. Fundusze ulokowały 7,1 mld zł w tytuły uczestnictwa emitowane przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania, tj. blisko 2,5-krotnie więcej niż w 2006 r. Zwiększyło się również zaangażowanie funduszy inwestycyjnych w krajowe jednostki uczestnictwa (blisko 12-krotny wzrost), listy zastawne (wzrost o 25,8%), kwity depozytowe (blisko 3-krotny wzrost), wierzytelności (o 17%).

Na koniec 2007 r. fundusze zarejestrowały 8,5 mld sztuk **certyfikatów inwestycyjnych i jednostek uczestnictwa** (3,2 mld sztuk przed rokiem).

Przychody z lokat funduszy inwestycyjnych ukształtowały się na poziomie 4,2 mld zł, co oznacza 34,4% wzrostu w skali roku. Główną ich pozycją (60,8%) pozostały przychody odsetkowe, ale ich udział spadł o 8 pkt na rzecz dywidend i innych udziałów w zyskach (wzrost udziału z 27,6% do 32,1%).

Fundusze poniosły 4,2 mld zł **kosztów**, tj. o 79,5% więcej. Wynagrodzenie dla towarzystw generowało 87,8% wszystkich kosztów (wobec 90,9% przed rokiem).

W 2007 roku fundusze inwestycyjne wypracowały 2,3 mld zł **wyniku z operacji**, tj. o 79,4% mniej niż w 2006 roku. Udział funduszy otwartych w zysku ogółem zmniejszył się o 33,9 pkt do 51,2%, a zwiększył się udział w zysku wypracowanym przez specjalistyczne otwarte oraz zamknięte fundusze inwestycyjne.

Tabl. 1. Zagregowany bilans towarzystw funduszy inwestycyjnych – aktywa

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Aktywa ogółem, w tym:	1 461,3	2 207,2	151,0
Aktywa trwałe	160,5	192,9	120,2
Wartości niematerialne i prawne	36,3	6,3	17,4
Rzeczowe aktywa trwałe	18,0	27,8	154,4
Środki trwałe, w tym:	16,8	26,3	156,5
<i>budynki i lokale</i>	1,3	3,2	246,2
<i>urządzenia techniczne i maszyny</i>	5,8	6,9	119,0
<i>środki transportu</i>	7,7	12,5	162,3
Środki trwałe w budowie	0,3	1,5	5-krotnie
Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,9	0,0	x
Należności długoterminowe	1,2	0,1	8,3
Inwestycje długoterminowe	91,4	140,2	153,4
Aktywa finansowe	91,4	140,2	153,4
<i>udziały i akcje w innych spółkach</i>	0,2	7,3	36 razy
<i>jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne</i>	85,5	41,9	49,0
<i>skarbowe papiery wartościowe</i>	4,2	86,1	20 razy
<i>pozostałe aktywa finansowe</i>	1,5	4,9	326,7
Pozostałe inwestycje	-	-	x
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	13,6	18,5	136,0
Aktywa obrotowe	1 300,8	2 014,3	154,9
Zapasy	0,0	0,1	x
Należności krótkoterminowe	296,6	409,2	138,0
Inwestycje krótkoterminowe	999,8	1 600,5	160,1
Aktywa finansowe	999,8	1 599,4	160,0
<i>udziały i akcje w innych spółkach</i>	-	-	x
<i>jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne</i>	89,5	94,9	106,0
<i>skarbowe papiery wartościowe</i>	250,0	395,9	158,4
<i>pozostałe aktywa finansowe</i>	3,5	-	x
<i>środki pieniężne i inne aktywa pieniężne</i>	656,8	1 108,6	168,8
Pozostałe inwestycje	-	1,1	x
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	4,4	4,5	102,3

Tabl. 2. Zagregowany bilans towarzystw funduszy inwestycyjnych - pasywa

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Pasywa ogółem, w tym:	1 461,3	2 207,2	151,0
Kapitał własny	1 016,6	1 508,5	148,4
Kapitał zakładowy	349,1	350,5	100,4
<i>Krajowy kapitał zakładowy</i>	<i>210,6</i>	<i>211,9</i>	<i>100,6</i>
<i>Zagraniczny kapitał zakładowy</i>	<i>138,5</i>	<i>138,6</i>	<i>100,1</i>
Należne wpłaty na kapitał zakładowy	-	-	x
Akcje własne	-36,0	-31,4	x
Kapitał zapasowy	195,3	192,6	98,6
Kapitał z aktualizacji wyceny	8,0	5,0	62,5
Pozostałe kapitały rezerwowe	21,1	4,6	21,8
Wynik finansowy z lat ubiegłych	-49,0	-20,6	x
Wynik finansowy netto okresu obrotowego	528,1	1 017,8	192,7
Odpisy z zysku netto w ciągu okresu obrotowego	-	-10,0	x
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	444,7	698,7	157,1
Rezerwy na zobowiązania, w tym:	13,8	13,9	100,7
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	4,4	3,9	88,6
Rezerwa na świadczenie emerytalne i podobne	2,3	2,2	95,7
Zobowiązania długoterminowe	2,1	2,7	128,6
Zobowiązania krótkoterminowe	353,8	592,1	167,4
Z tytułu dostaw i usług	223,3	277,2	124,1
Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	40,0	113,9	284,7
Zaliczki otrzymane na dostawy	0,1	-	x
Z tytułu wynagrodzeń	0,2	0,1	50,0
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	89,5	200,6	224,1
Fundusze specjalne	0,7	0,3	42,9
Rozliczenia międzyokresowe	75,0	90,0	120,0

Tabl. 3. Zagregowany rachunek wyników towarzystw funduszy inwestycyjnych

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Przychody z działalności operacyjnej	2 509,3	4 410,4	175,8
Wynagrodzenie za zarządzanie funduszami	2 091,1	3 766,8	180,1
Opłata manipulacyjna	395,1	538,8	136,4
Pozostałe przychody działalności statutowej	23,1	12,6	54,5
Koszty działalności operacyjnej	1 889,5	3 213,3	170,1
Pokrycie ponadlimitowanych kosztów funduszy	155,8	324,8	208,5
Amortyzacja	8,2	11,2	136,6
Zużycie materiałów i energii	6,0	9,0	150,0
Usługi obce	1 369,1	2 280,0	166,5
Podatki i opłaty	7,5	14,1	188,0
Wynagrodzenia	101,6	162,9	160,3
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	14,6	20,9	143,2
Pozostałe koszty rodzajowe	226,7	390,4	172,2
Wynik ze sprzedaży	619,8	1 197,1	193,1
Pozostałe przychody operacyjne	3,9	6,5	166,7
Pozostałe koszty operacyjne	3,4	5,6	164,7
Wynik z działalności operacyjnej	620,3	1 198,0	193,1
Przychody finansowe	49,9	65,6	131,5
Dywidendy i udziały w zyskach	-	2,8	x
Odsetki uzyskane	25,0	41,7	166,8
Zysk ze zbycia inwestycji	3,4	18,4	541,2
Aktualizacja wartości inwestycji	21,2	2,3	10,8
Inne	0,3	0,4	133,3
Koszty finansowe	15,3	2,1	13,7
Odsetki do zapłacenia	0,1	0,4	400,0
Strata ze zbycia inwestycji	14,0	-	x
Aktualizacja wartości inwestycji	0,8	1,2	150,0
Inne	0,4	0,5	125,0
Wynik z działalności gospodarczej	654,9	1 261,5	192,6
Wynik finansowy brutto	654,9	1 261,5	192,6
Podatek dochodowy	126,8	244,0	192,4
Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	0	-0,3	x
Wynik finansowy netto	528,1	1 018,1	192,8

Tabl. 4. Wybrane pozycje z bilansu funduszy inwestycyjnych ogółem

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Suma bilansowa ogółem	101 586,0	142 661,8	140,4
Aktywa netto	97 763,5	136 210,2	139,3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 208,3	3 657,9	114,0
Należności, w tym:	1 133,6	2 417,9	213,3
odsetki	115,2	142,9	124,0
dywidendy	5,1	5,0	98,0
zbyte jednostki uczestnictwa i wydane certyfikaty inwestycyjne	337,2	911,8	270,4
zbyte lokaty	399,9	881,3	220,4
Transakcje przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu	6 955,0	4 078,9	58,6
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku	76 168,1	105 789,2	138,9
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	14 113,1	26 104,2	185,0
Pozostałe aktywa	7,9	24,1	305,1
Zobowiązania, w tym:	3 822,5	6 451,6	168,8
wpłaty na jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	282,1	194,2	68,8
odkupione jednostki uczestnictwa i wykupione certyfikaty inwestycyjne	462,4	807,2	174,6
nabyte lokaty	2 233,9	514,7	23,0
rezerwa na wydatki	105,5	191,2	181,2
pozostałe zobowiązania	738,8	4 734,3	6-krotnie
Kapitał	74 600,7	108 878,9	145,9

Tabl. 5. Rachunek wyniku z operacji funduszy inwestycyjnych ogółem

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Przychody z lokat, w tym:	3 157,6	4 243,7	134,4
przychody odsetkowe	2 172,8	2 580,3	118,7
dywidendy i inne udziały w zyskach	870,8	1 361,4	156,3
dodatnie saldo różnic kursowych	91,8	198,2	215,9
Koszty funduszu	2 328,9	4 180,9	179,5
wynagrodzenie dla towarzystwa	2 117,3	3 670,2	173,3
opłaty dla depozytariusza i inne opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów funduszu	14,0	25,7	183,6
usługi wydawnicze, prawne i w zakresie rachunkowości	8,1	20,6	254,3
opłaty za zezwolenia i rejestracyjne	0,6	1,1	183,3
koszty odsetkowe	25,0	48,9	195,6
pozostałe koszty operacyjne	163,9	360,0	219,6
Koszty pokrywane przez towarzystwo	3,7	6,2	167,6
Koszty funduszu netto	2 325,2	4 182,1	179,9
Przychody z lokat netto	832,4	61,6	7,4
Zrealizowany i niezrealizowany zysk / strata	10 331,3	2 230,8	21,6
zrealizowany zysk / strata ze zbycia lokat	1 979,7	6 432,7	324,9
wzrost / spadek niezrealizowanego zysku / straty z wyceny lokat	8 351,6	-4 201,8	x
Wynik z operacji	11 163,7	2 301,4	20,6

Tabl. 6. Liczba funduszy inwestycyjnych według typu

Wyszczególnienie	2006	2007
Ogółem, w tym:	271	279
subfundusze	69	140
Fundusze inwestycyjne otwarte	145	135
Specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte	69	30
Fundusze inwestycyjne zamknięte	57	114

Tabl. 7. Wybrane pozycje z bilansu funduszy inwestycyjnych otwartych

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Suma bilansowa ogółem	81 303,8	111 190,6	136,8
Aktywa netto	78 409,1	106 630,5	136,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 212,0	2 140,6	96,8
Należności	714,3	1 818,6	254,6
Transakcje przy zobowiązaniu się do odkupu	5 133,3	3 188,5	62,1
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku	66 442,8	92 984,8	140,0
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	6 793,7	10 688,0	157,3
Zobowiązania	2 894,7	4 568,4	157,8
Kapitał	58 413,3	83 265,9	142,5

Tabl. 8. Rachunek wyniku z operacji funduszy inwestycyjnych otwartych

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Przychody z lokat, w tym:	2 549,3	3 322,9	130,3
przychody odsetkowe	1 761,3	1 943,7	110,4
dywidendy i inne udziały w zyskach	699,5	1 257,4	179,8
Koszty funduszu, w tym:	2 066,5	3 414,3	165,2
wynagrodzenie dla towarzystwa	1 900,4	3 139,8	165,2
opłaty dla depozytariusza i inne opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów funduszu	9,5	16,8	176,8
usługi wydawnicze, prawne i w zakresie rachunkowości	1,4	2,0	142,9
Koszty pokrywane przez towarzystwo	0,9	2,7	3-krotnie
Koszty operacyjne netto	2 065,6	3 411,6	165,2
Przychody z lokat netto	483,7	-88,6	x
Zrealizowany i niezrealizowany zysk / strata	9 013,8	1 258,0	139,6
zrealizowany zysk / strata ze zbycia lokat	1 568,8	5 113,8	326,0
wzrost / spadek niezrealizowanego zysku / straty z wyceny lokat	7 445,0	-3 855,8	x
Wynik z operacji	9 497,5	1 178,4	12,4

Tabl. 9. Wybrane pozycje z bilansu specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Suma bilansowa ogółem	13 335,1	15 420,6	115,6
Aktywa netto	12 579,3	14 816,4	117,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	916,7	706,8	77,1
Należności	89,3	132,6	148,5
Transakcje przy zobowiązaniu się do odkupu	1 657,5	432,9	26,1
Składniki lokat notowane na aktywnym rynku	7 013,6	6 188,9	88,2
Składniki lokat nienotowane na aktywnym rynku	3 657,9	7 970,5	217,9
Zobowiązania	755,8	621,0	82,2
Kapitał	10 467,2	12 539,5	119,8

Tabl. 10. Rachunek wyniku z operacji specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych

Wyszczególnienie	2006	2007	2006=100
	w mln zł		
Przychody z lokat, w tym:	304,6	448,9	147,4
przychody odsetkowe	268,5	334,0	124,4
dywidendy i inne udziały w zyskach	29,0	37,9	130,7
Koszty funduszu, w tym:	110,8	209,7	189,2
wynagrodzenie dla towarzystwa	90,0	161,8	179,8
opłaty dla depozytariusza i inne opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów funduszu	1,9	2,7	142,1
usługi wydawnicze, prawne i w zakresie rachunkowości	2,7	2,5	92,6
Koszty pokrywane przez towarzystwo	2,6	3,1	119,2
Koszty operacyjne netto	108,2	206,6	190,9
Przychody z lokat netto	196,4	242,2	123,3
Zrealizowany i niezrealizowany zysk / strata	790,7	135,0	17,1
zrealizowany zysk / strata ze zbycia lokat	202,8	394,5	194,5
wzrost / spadek niezrealizowanego zysku / straty z wyceny lokat	587,9	-259,5	-44,1
Wynik z operacji	987,1	377,2	38,2

Tabl. 11. Lokaty funduszy inwestycyjnych w 2007 r.

Wyszczególnienie	Fundusze inwestycyjne		
	Ogółem	w tym:	
		otwarte	specjalistyczne otwarte
	w mln zł		
Akcje	67 731,4	59 859,0	2 033,5
Warranty subskrypcyjne	27,1	26,6	-
Prawa do akcji	228,8	176,4	10,9
Prawa poboru	16,7	15,3	1,0
Kwity depozytowe	908,7	719,9	19,9
Listy zastawne	1 022,2	918,0	104,2
Dłużne papiery wartościowe	51 874,0	42 408,4	5 957,2
<i>w tym obligacje</i>	<i>44 437,9</i>	<i>35 082,2</i>	<i>5 905,4</i>
Instrumenty pochodne	728,4	597,9	115,4
Udziały w spółkach z o. o.	548,6	-	-
Certyfikaty inwestycyjne	157,1	9,8	5,1
Jednostki uczestnictwa	1 331,9	124,1	1 197,3
Tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą	7 077,5	69,7	4 534,5
Wierzytelności	538,3	-	-
Weksle	703,0	-	-
Depozyty	1 866,2	774,0	424,0
Waluty	1,9	1,8	0,0
Pozostałe lokaty	4 023,7	2 983,1	964,6
Lokaty razem	129 908,8	100 990,3	14 395,3